

Marosvári Dorottya

FRITZ BRUN (1878-1959) SVÁJCI ZENESZERZŐ

Az előadás apropója

A zürichi központi könyvtár (Zentralbibliothek) zenei részlegéről felkértek, hogy koncertsorozatukban adjam elő Duo Skylla nevű kamarazenei együttesemmel Fritz Brun d-moll hegedű-zongora szonátáját. A sorozat jellegzetessége, hogy minden koncert tartalmaz egy művet, mely a könyvtár gyűjteményének ritkaságai között található. A mű tanulásával egyidejűleg született meg az előadás ötlete.

Brun élete

Fritz Brun 1878-ban született Luzernben. A kölni konzervatóriumban végzett zeneszerzés, karmester és zongora szakon, itt kötött barátságot a szintén svájci Volkmar Andreaevel. 1901-1902: Berlinben a porosz György herceg házi zenésze és magántanára lett. A herceg halála után Londonba ment, ahol magántanárként és varieték hangszerelőjeként kereste kenyerét. 1902 Dortmund: a konzervatórium tanárává választották, de az intézmény csődbe ment. 1903-tól ismét Svájcban tartózkodott, Bernben zongoratanár, majd a Zenei társaság (Musikgesellschaft) karmestere és több kórus karnagya lett, melyeket több, mint 30 évig vezetett. 1941-től visszavonultan élt olasz-svájci nyaralójában, idejét a zeneszerzésnek szentelte. Földi maradványait Grindelwaldban, a Jungfrau hegycsúcs lábánál helyezték örök nyugalomra, ez volt kedvenc túrahelye és inspirációjának forrása.

Brun stílusa

Brun a nagy romantikus szimfónia hagyományához ragaszkodik a kor modern irányzataival szemben, így elszigetelődik.¹ Példaképei Bruckner és legfőképp Brahms, de tagadhatatlan R.

---

¹ Favre, Max: Der Sinfoniker Fritz Brun im Spiegel seine Briefe an Volkmar Andreae

Strauss és Wagner hatása. Műveire jellemző a terjedelmes hangzás, mely hallgatóitól türelmet és koncentrációt kíván: „A hegyeket zenévé változtatta.”²

Brun művei

zenekari művek

- 10 szimfónia (1901-53)
- Rapszódia (1957-58)

versenyművek

- A-dúr zongoraverseny (Paul Sachernek ajánlva)
- Divertimento zongorára és zenekarra
- d-moll csellóverseny

kamarazene

- D-dúr, d-moll hegedű-zongora szonáta
- f-moll cselló-zongora szonáta
- 4 vonósnégyes (1898-1949)
- Zongoranégyes (1902)

kórusművek

- Grenzen der Menschheit (Goethe)
- Verheissung (Goethe)
- Egyéb művek a capella vagy zongorakísérettel

dalok

- 5 Lieder für eine Altstimme und Klavier
Az előadáson e mű III. és IV. tétele szolt:
Abendständchen, Es wehet kühl und leise.

Barátság Volkmar Andreae-vel

Andreae egy másik feledésbe merült svájci zeneszerző, aki sokat tett Zürich város zenei életének felvirágoztatásáért. Kölni tanulmányai alatt ismerkedtek meg. Andreae Brun 2., 4., 5., 9. szimfóniáját mutatta be Zürichben, Brun is vezényelte Andreae

---

² Gerteis, Mario: Er verwandelte Berge in Musik. In: Der Bund, 2004. február 24. p. 13.

műveit Bernben (Musik für Orchester, Suite Op. 38). Fél évszázados levelezés tanúskodik barátságukról, személyes dolgokról a zárkózott Brun azonban alig tesz említést.

Az előadás zárásaként részletek hangzottak fel Fritz Brun E-dúr szimfóniájából (1925) a Moszkvai Szimfonikus Zenekar előadásában Adriano³ vezényletével egy 2014-es felvételtől.

Felhasznált irodalom

Favre, Max: *Der Sinfoniker Fritz Brun im Spiegel seiner Briefe an Volkmar Andreae*. In: Margaret Engeler (és mások, 1986) *Briefe an Volkmar Andreae. Ein halbes Jahrhundert Zürcher Musikleben 1902-1959*. Zürich, p.127-139.

http://www.fritzbrun.ch/docs/favre_brun_briefe.pdf (2023. okt. 1.)

Ehinger, Hans (1960) *Der letzte Symphoniker – Zum Tode von Fritz Brun*. In: *Neue Zeitschrift für Musik* Nr.121 p. 97.

http://www.fritzbrun.ch/docs/nzm_ehinger_brun_nachruf.pdf (2023. okt.3.)

Gerteis, Mario: *Er verwandelte Berge in Musik*. In: *Der Bund*, 2004. február 24. p. 13.

http://www.fritzbrun.ch/docs/bund_gerteis_2004.jpg (2023. okt. 3.)

---

³ Adriano = Adriano Baumann (*1944) olasz - svájci születésű karmester és zeneszerző